

به نام خداوند جان و خرد

راهنمای بکارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۴

گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای

ترجمه و تألیف:

عبداله آزاد

محبوبه کاظمی

۱۳۹۸

کلیه حقوق محفوظ و تکثیر یا اقتباس و نقل
تمام یا قسمتی از مطالب این نشریه بدون
اجازه کتبی سازمان حسابرسی ممنوع است.

سرشناسه	: آزاد، عبدالله، ۱۳۵۸ -، گردآورنده، مترجم
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای بکارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی استانداردهای بین‌المللی حسابداری ۳۴:
مشخصات نشر	: تهران: سازمان حسابرسی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۶۲ ص. جدول، نمودار، ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۳۴-۹۰-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: کتاب‌نامه: ص. ۶۱-۶۲
شناسه افزوده	: کاظمی، محبوبه، ۱۳۶۲ - گردآورنده، مترجم
رده‌بندی کنگره	: HF۵۶۲۶
رده‌بندی دیویی	: ۶۵۷/۱۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۱۸۰۰۴

نام کتاب	: راهنمای بکارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی استاندارد بین‌المللی - حسابداری ۳۴ گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای
مولفان:	: عبدالله آزاد و محبوبه کاظمی
ناشر	: سازمان حسابرسی
آدرس	: تهران: خیابان شهید احمدقصریر، خیابان شهید احمدیان، شماره ۷، تهران ۱۵۱۴۷۴۶۴۱۷، صندوق پستی ۱۴۳۳۵/۴۷۹
نوبت چاپ	: اول
تیراژ	: ۳۰۰۰ نسخه
صفحه‌آرایی	: لیلی‌گنجی
لیتوگرافی چاپ و صحافی	: چاپ واژه پرداز اندیشه
قیمت	: ۸۰,۰۰۰ ریال

دیباچه

گسترش مبادلات اقتصادی و جریان سرمایه فراسوی مرزهای جغرافیایی، سرمایه‌گذاران را نیازمند اطلاعات مالی درباره متغیرهای خرد و کلان در کشورهای مختلف و برای بنگاه‌های گوناگون کرده است. تنوع مبانی تهیه اطلاعات در کشورهای مختلف و گاه ضعف این مبانی، بر اعتماد سرمایه‌گذاران به اطلاعات و همچنین امکان مقایسه بنگاه‌ها در سطح جهانی اثر بازدارنده دارد و هزینه تأمین سرمایه را می‌افزاید. این مانع، فعالان بازارهای سرمایه را بر آن داشت تا در پی دستیابی به یک زبان گزارشگری مالی بین‌المللی باشند. تشکیل کمیته استانداردهای بین‌المللی حسابداری در سال ۱۹۷۳ مولود همین نیاز است و امروزه در بیش از ۱۲۰ کشور، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (به‌طور اختیاری یا اجباری) برای تهیه صورتهای مالی استفاده می‌شود.

اقتصاد کشور ما نیز بخشی از اقتصاد جهانی و متصل به آن است. از این‌رو، برای کمک به تسهیل جریان سرمایه به درون کشور و کاهش هزینه تأمین مالی، در سال‌های اخیر به پذیرش و بکارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی توجه ویژه‌ای شده است. استانداردهای حسابداری ایران با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی هماهنگی زیادی دارد اما در برخی موارد، تفاوتی نیز وجود دارد، با وجود هماهنگی زیاد، نمی‌توان در صورتهای مالی شرکت‌های ایرانی به تهیه این صورتهای طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی اکتفا کرد؛ زیرا انجام این کار مستلزم انطباق کامل با تمام استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است.

پس از بررسی مکرر درباره چگونگی پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، مجمع عمومی سازمان حسابرسی، رعایت این استانداردها توسط شرکتها و نهادهای مالی ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار تصویب کرد. طبق مصوبه ۱۳۹۰/۰۶/۲۷ مجمع عمومی سازمان حسابرسی، «آن گروه از شرکتها و نهادهای مالی ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار که توسط سازمان مذکور مشخص می‌شوند و به تبع آنها، شرکت‌های فرعی وابسته مربوط از تاریخ مشخص شده توسط آن سازمان، باید در تهیه صورتهای مالی خود از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی استفاده کنند».

پیاده‌سازی کامل این استانداردها نیازمند مقدماتی است که تهیه راهنماهای آموزشی از مهمترین آنها است. این سازمان در نظر دارد برای استانداردهای بین‌المللی، راهنماهای آموزشی تدوین کند که استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۴ گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای یکی از آنها است. هدف استاندارد یاد شده، تعیین حداقل محتوای گزارش مالی میان‌دوره‌ای و اصول شناخت و اندازه‌گیری در صورتهای مالی کامل یا فشرده برای دوره میانی است. این کتاب با هدف ارائه راهنمایی‌هایی درباره استاندارد یاد شده تهیه شده و شامل موارد زیر است:

- تعریف مبانی، هدف‌ها، الزامات مربوط به تهیه، کاربرد اهمیت و دوره‌های زمانی تحت پوشش گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای
- محتوای گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای و یادداشت‌های توضیحی گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای
- شناخت و اندازه‌گیری در گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای

در نگارش این کتاب تلاش شده افزون بر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مربوط، از منابع مناسب و رهنمودهای ارائه شده توسط مؤسسه‌های حسابرسی بزرگ استفاده شود و تا آنجا که ممکن است برای درک بهتر مطالب، مثال‌هایی ارائه شود.

این کتاب، حاصل کار آقای عبدالله آزاد و خانم محبوبه کاظمی است و در نگارش آن از نظرها و پیشنهادهای ارزنده خانم‌ها دکتر افسانه رفیعی، دکتر سیده سمانه شاه‌رخی و دکتر حلیمه رحمانی و آقای دکتر محمدحسین صفرزاده بهره برده‌اند. از همکاری و تلاش تمام بزرگوارانی که برای به ثمر رساندن این اثر تلاش کرده‌اند تشکر نموده و برایشان آرزوی شادی و توفیق روزافزون داریم.

از صاحب‌نظران ارجمند تقاضا می‌شود نظرات و پیشنهادات اصلاحی خود را با ما در میان گذارند تا اقدامات لازم برای انجام اصلاحات مورد نیاز، صورت گیرد.

سازمان حسابرسی

مدیریت تدوین استانداردها

۱۳۹۸

۷	◆ مقدمه
۷	◆ گزارشگری مالی میان دوره‌های و هدفهای آن
۷	◆ الزام به گزارشگری مالی میان دوره‌های
۸	◆ مبانی گزارشگری مالی میان دوره‌ای
۱۰	◆ محتوای گزارش مالی میان دوره‌های
۱۲	◆ دوره‌های زمانی تحت پوشش صورتهای مالی میان دوره‌ای
۱۴	◆ کاربرد اهمیت در گزارشگری مالی میان دوره‌های
۱۵	◆ گزیده یادداشتهای توضیحی
۱۷	◆ افشای یکسان بودن یا تغییر رویه‌های حسابداری و روشهای محاسباتی
۱۸	• توضیحات مشروح درباره فصلی یا چرخه‌ای بودن عملیات میان دوره‌ای
۱۸	• ماهیت و مبلغ اقلام غیر مادی و غیر بر صورتهای مالی
۱۸	• ماهیت و مبلغ تغییر در برآوردهای با اهمیت حسابداری
۱۹	• انتشار، باز خرید و باز پرداخت و رتبه بدهی و مالکانه
۱۹	• سود تقسیمی پرداخت شده
۲۰	• اطلاعات مربوط به قسمتها
۲۰	• رویدادهای پس از دوره میانی که در صورتهای مالی آن دوره میانی منعکس نشده است
۲۲	• تغییرات ساختاری واحد تجاری طی دوره میانی
۲۳	• افشای ارزش منصفانه ابزارهای مالی
۲۳	• موارد افشا درباره واحدهای تجاری سرمایه گذاری
۲۳	• تغییر در بدهیها یا داراییهای احتمالی از تاریخ آخرین صورت وضعیت مالی سالانه
۲۴	• افشای رعایت استانداردهای حسابداری
۲۶	◆ شناخت و اندازه گیری
۲۷	• شناسایی درآمد و درآمدهای عملیاتی فصلی، چرخه‌ای یا موردی
۲۸	• شناسایی مخارج نامنظم
۲۹	• تعمیرات ادواری عمده و برنامه ریزی شده
۲۸	• ذخایر
۲۸	• پاداشهای پایان سال
۲۹	• مزایای پایان خدمت و مرخصیهای استحقاقی کوتاه مدت کارکنان
۳۰	• مالیات و بیمه حقوق کارکنان
۳۱	• گزارشگری مالیات بر درآمد دوره میانی
۳۵	• پرداختهای اجاره احتمالی
۳۵	• داراییهای نامشهود
۳۶	• استهلاک داراییهای استهلاک پذیر
۳۶	• موجودیها

۳۷	خالص ارزش فروش موجودیها	۳۷
۳۸	انحرافات هزینه‌های تولید در دوره میانی	۳۸
۳۹	مخارج مربوط به ظرفیت بدون استفاده	۳۹
۳۹	کاهش ارزش داراییها	۳۹
۴۰	کاهش ارزش سرقفلی و ابزارهای مالکانه	۴۰
۴۱	طرحهای مزایای بازنشستگی	۴۱
۴۱	تغییرات بهای خرید، ناشی از قرارداد یا قابل پیش‌بینی	۴۱
۴۲	سود یا زیان تسعیر ارز	۴۲
۴۳	گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای در اقتصادهای با تورم حاد	۴۳
۴۳	استفاده از برآورد	۴۳
۴۳	طرح‌بندی داراییها و بدهیها به جاری و غیر جاری	۴۳
۴۴	صنایع تخصصی	۴۴
۴۴	سود هر سهم	۴۴
۴۵	تجدید ارائه	۴۵
۴۸	نخستین صورتهای مالی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی	۴۸
۶۰	خلاصه	۶۰
۶۱	منابع	۶۱
۶۱	منابع فارسی	۶۱
۶۲	منابع انگلیسی	۶۲